

Düğün Tarihi Öykü

– AliKemal · 20 Aralık 2016

Aydınoglu Umur Bey, Osmanlı başkenti Bursa'ya ziyareti sırasında Orhan Gazi ile baş başa yaptıkları sohbette konu dönüp dolaşp Bizans İmparatorluğunun maruz kaldığı iç karışıklıklara ve dış saldırılara geldi.

Umur Bey, "dostum," dediği Kantakuzen'in Bizans'ın Avrupa yönünden maruz kaldığı Bulgar Devleti ve Sırp Devleti saldırılarına ve toprak kayıplarına dur demek için mücadele ettiğini anlatarak, "bunun için bizden yardım talebi olmuştur, ama ve lakin bizim bugünkü zor durumumuz nedeniyle kendisine yardımcı olmamız mümkün değildir. Kendisine bir mektup yazıp yardım talebini sizden yapmasının daha isabetli olacağını bildirdim," dedi.

"İmparatorun bize bir yardım talebi ulaştı, lakin yanıtımızı göndermekte acelemiz yoktur..." Orhan Gazi de elbette ki Rumeli'de olup biten her şeyden haberdardı. "Sırp İstefan Duşan'ın aşağı Makledonya'nın işgaline başladığı haberleri bize de gelmiştir. Öyle görünmekte ki, hududunu Balkanların güney sahillerine kadar uzatmış..."

"Bulgarlar da Sırlarla ittifak halinde Meriç nehrine kadar inmiş bulunmaktalar ki, bu istilalar, Bizans'ın taht ve taç kavgaları zamanına tesadüf ettiğinden başarılı olmaktadır. "

Bir yandan Yani V.Yuannis Paleologos diğer yandan Kantakuzen, Sultan Orhan'ı kendi taraflarına çekmeye çalıştıkça. Sultan Orhan, siyasî dehasını gösteriyor ve her iki tarafı idare ederek vaziyetin arzu ettiği gibi inkişaf etmesine gayret gösteriyordu.

Orhan Gazi, "Bizansla aramızda hiç husumet kalmasın isteriz elbet... Osmanlı ile Bizans'ın arasındaki buzları eritmek ve iki devleti yakınlaştırmak için, Johannes Kantakuzenos'un kızı Theodora'yı Bursa'ya gelin etmek isterim; ne dersiniz?" diye sordu.

Umur Bey, "barışa ve dostluğa vesile olacaktır, inşallah! Hayırlı olsun," diyerek bunu olumlu bulduğunu belirtti ve isteği Kantakuzen'e bizzat ileteneğine söz verdi.

Orhan Gazi de, "bu şekilde aramızda kurulacak hısımlığın, her daim dost kalmamız ve birbirimize destek olmamız için vesile olacaktır," diyerek Kantakuzen'e yardım etmek için bu talebinin sonucunu bekleyeceğini söyledi.

*

Umur Bey, dostu Kantakuzen'e, "Orhan Bey'in kızı Theodora'ya talip olduğunu, bu talebe olumlu karşılık vermesinin Osmanlı devletiyle diplomatik ilişkilere çok önemli katkı yapabileceği, bunun imparator için pek faydalı olacağını ve Orhan'ın kendisi gibi samimi hisle mütehasıs olduğunu ve Orhan'ın Trakya sahili karşısında bulunmasına göre yardım süratle yapılabileceğinden emin olduğunu," anlattı.

*

"Kızım Theodora'yı Osmanlı Sultanı Orhan Bey ile evlendirmeye karar verdim."

İmparator Kantakuzen'in bu açıklaması toplantıda bulunan maiyeti ve mutemetleri arasında kısa süren bir sessizlik yarattı.

Kantakuzen, toplantıdakilere bu kararıyla ilgili gerekçeleri anlattı.

"İmparator Paleologos ile mücadelemizi fırsat bilen Sırp kralı İstefan Duşan, dahili mücadeleler ile yıpranmakta oluşumuzu fırsat sayıp Bizans'ı yıkıp yerine Sırp İmparatorluğunu kurmayı arzu eder olmuştur. Balkanlarda Draç, Selanik, Kavala limanlarıyla Mora ve Doğu Trakya dışında yarımadanın mühim bir kısmını ya doğrudan doğruya ya da müttefik olarak hâkimiyeti altına almış olup, emeline ulaşmak yolunda hızla ilerlemektedir. Ha, unutmadan, bu arada uzun bir muhasaradan sonra Serez'i de aldığı haberleri gelmekte... Müttefik sıfatıyla Bulgaristan'ı da nüfusu altına almış durumda... Kendisini imparator ilan ettikten sonra oğlu Uroş'ı Sırp kralı yapmış ve elindeki diğer bölgeleri büyük parçalar halinde BAN/despot denilen beylerine vermiş... Sırp'ların ve Rum'ların imparatoru sıfatıyla Sırp patrikliğine tayin ettiği başpiskopos ile Tırnova Patriği'nin elinden Üsküp kilisesinde taç giymiş ve İstanbul'dan ayrı olarak İpek kasabasında bir patriklik tesis etmiş bulunuyor. Onun bu hareketi üzerine İstanbul Patriği Duşan'ı aforoz etti. Şimdi de İstanbul'u da alarak burayı imparatorluğunun merkezi yapmayı planlamaya başlamış ve bu hal Duşan'ın düşmanlığını hisseden Bizans'taki Paleogolos taraftarları arasında telaş ve heyecan uyandırmış durumda... Sırp kralı İstanbul'u almak emelini tahakkuk ettirmek için Bizans'ın imparatorluk mücadelesinde mühim rol oynayan Osmanlı hükümdarı Gazi Orhan Bey ile anlaşmak için kızını da Orhan'ın oğluna vermeği teklif etmek üzere bir heyet göndermişti. Bu vaziyeti duyar duymaz, heyettekileri pusuya düşürüp öldürttük ve Duşan'ın, Orhan ile anlaşma teşebbüsünü önlemiş olduk. Ondan evvel davranıp Osmanlı hükümdarını kendi tarafımıza çekmek zorundayız. İşte bu sebeple, talip olduğu kızım Theodora'yı Osmanlı Sultanı Orhan Gazi ile evlendirmeye karar verdim..."

Toplantıda bulunanlar ağız birliği yaparak bu kritik dönemde Osmanlılardan gelecek bir yardımın Sırp Kralı İstefan Duşan'a karşı mücadelelerinde önemli katkılar sağlayacağını bildirdiler.

Kantakuzen, "Aranızdan Bursa'ya giderek bu kararımı ve kızımı buradan aldırmasını Osmanlı Sultanına bildirmeye elçi olacak üç gönüllü var mı?" diyerek sözlerini tamamladı.

Toplantıda bulunanlar içinden gönüllü üç kişiyi Bursa'ya gidecek elçiler olarak belirledi.

Karşılıklı gelip giden elçiler vasıtasıyla düğünün Haziranda yapılması kararlaştırıldı. Düğün törenini erkek tarafı Üsküdar'da, kız tarafı ise Silivri'de düzenleyecekti.

Kısa bir zaman içinde Theodore ile Orhan Gazi'nin düğünü, her iki tarafta da büyük törenlerle kutlanmaya başlamıştı.

Üsküdar'da Orhan Gazi'nin gelişine hazırlık olarak büyük bir otağ kurulmuştu. Üsküdar baştan sona çadırlarla bezeliydi.

Orhan Gazi, Üsküdar'da hazırlanan otağa ulaştığında ilk gününü istirahatle geçirmişti. O arada ileri gelen vezirlerini, beylerini ve paşalarını toplayarak bir toplantı yapmış, düğün ile ilgili teferruatlar hakkında bilgi almıştı.

Karesioğullarının ortadan kaldırılması ile ele geçirilen otuz gemiden oluşan bir filonun hazırlandığı bilgisi verildi. Gelini Rumeli'den alıp Anadolu'ya getirmeye kendisinin gitmeyeceğini söylediğinde ileri gelenler bunun doğru bir karar olduğu hususunda fikir birliğinde oldular. Çandarlı Kara Halil Paşa başkanlığında oluşturulan bir heyet bu görevi yerine getirecekti. Büyük bir süvari birliği eşliğinde Anadolu'daki beyliğin en nüfuzlu kişilerinden bazıları bu misyonla görevlendirildi.

Bunun ardından, ilk kez Orhan Bey'in bayrağını göndere çeken Osmanlı filosu Bitinya sahillerine doğru yelken açtı.

Misafirler gelmekteyken, Kantakuzen taraftarları da kendi ananelerini uygulayarak Silivri dışına altın işlemeli ipek ve sırma perdelerle örtülü ağaçtan yapılmış bir taht kurmuşlardı.

Osmanlı gemileri görkemli bir şekilde Silivri Limanına girdiler. Gemilerden inen heyet süvari birliği eşliğinde, at sırtında düğün alanına ulaştı.

Türk heyetine sofralar kuruldu, ziyafet çekildi. Gece, kurulmuş olan çadırlarda istirahat edilerek geçirildi.

Theodora Dimetoka Sarayından Silivri'ye götürülmek üzere hazırlanmıştı. Babası Kantakuzen ona refakat için en iyi silahşorlarını görevlendirmişti. Sarayın önündeki kupaya kadar kızına refakat etti.

Theodora, babası imparatora henüz öğrendiği bir bilgiyi doğrulamak için, "Türklerin kıralının sizden bile yaşlı olduğu söyleniyor, doğru mu babacığım?" diye sordu.

Kantakuzen, "o altmış beş yaşında," dedi.

Theodora, "ben daha on sekiz yaşımdayım ama," diyerek sitem etmek istedi. Ne var ki bunun durumu değiştirmeyeceğini o da biliyordu; zira kırallar anlaşmışlar, her şey bir olupbittiye getirilmişti.

Kantakuzen onu anlayabiliyordu, ama her şeyin kendi olurunda gelişmesi şarttı. "Bu evlilik sadece diplomatik bir amaç için yapılmaktadır. İmparatorluğumuzun bekaası için rıza göstermek zorundayız kızım!"

"Siz öyle münasip gördükten sonra..."

Kupaya binmesi için yardım ederken, babası bu zor durumda gösterdiği metanet ve sadakatten ötürü, onu alnından öperek kutladı. "Senin gibi bir kızım olduğu için gurur duyuyorum."

Theodora, arabadan girip otururken, iki yardımcısı daha arabaya çıkıp karşısındaki yerlerine oturdular.

Kupa ve süvariler hareket etti. "İyi yolculuklar!"

Yolculuk tamamlanır tamamlanmaz Theodora götürüldü, kurulmuş olan tahta oturtuldu. O esnada İmparator Kantakuzen, yanında kraliçe ile birlikte ordusu nezaretinde Silivri'ye gelmişti. Onlar da düğün alanına doğru hareket ederek tahtın bulunduğu meydana geldiler. Refakatçi askerler silahlı, fakat yayandılar. Sadece İmparator Kantakuzen at üstündeydi. İmparator tahtın önüne ulaştığında, bir işaret üzerine perdeler birden çekildi ve perdeler açılınca Teodora üzerinde imparatorluk cüppesi ile taht üzerinde, diz çökmüş haremağalarının elinde bulunan düğün meşalelerinin ışığında belirdi. Mutlu olay, boru ve trompet sesleri ve düğün şarkılarıyla duyuruldu. Kalabalıktan yükselen mutluluk nidalarıyla yer gök inliyordu. Bir taraftan davullardan ve borazanlardan oluşan saray müziği çalınırken, bu tören için özel olarak hazırlanmış şiirler okunup, evlilik bağı ile birleştirilen iki aileye övgüler ve methiyeler yağdırılıyordu. Her şey, damat sanki Hıristiyan bir prensmiş gibi eski görkemli merasimlere uygun olarak yapılıyordu.

Düğün gününde de hem yerli halkın, hem de yerde oturarak yemek yiyen Türklerin katıldığı büyük bir ziyafet verildi.

Çandarlı Kara Halil ve heyettekiler İmparator Kantakuzen'in huzuruna kabul edildiler.

Kantakuzen, "Gazi Orhan Beyi de bekliyorduk," dedi. "Kilisedeki nikah için teşrif etmeleri gerekirdi."

Çandarlı Kara Halil, "haşa!" diyerek karşı çıktı. "Orhan Gazi gelini Üsküdar'da karşılayacak ve nikah Türk ananelerine göre kıyılacak..."

"Sizin İslam şartlarına uygun nikah merasiminiz Hristiyan dinine mensup gelin için uygun mudur?"

"Gelin İslamiyet'e geçecektir elbet..."

"Yok. Hayır! Gelin kendi dininde kalmak istemektedir. Zorlayarak İslama..."

Çandarlı onun lafını keserek, "İslamda zorlama yoktur ekselansları," dedi. "Kızınız elbette ki, istediği dini yaşar..."

"Bunu yazılı bir anlaşmaya dökelim! Theodora'nın , Bursa'daki Harem'de dinini korumasına izin verileceği üzerine bir anlaşma yapalım!"

"Nasıl isterseniz..."

Anlaşma yapılmasına müteakiben Theodora Türk heyetine teslim edildi. Birkaç gün sonra Türk heyeti gelini alıp büyük meserretlerle götürdüler; Theodora Üsküdar'da güzel bir merasimle karşılandı ve aynı yerde Theodora'yı Orhan Gazi sade bir törenle nikâhladı.

Gelin ve damat gemiyle Gemlik rıhtımına gelerek oradan da Bursa'ya geçtiler.

1346 Temmuzunda Bursa'da coşkulu bir düğün vardı. Bursa'ya ulaşan Orhan Gazi ile Theodora'yı coşkulu bir şenlikle karşıladılar. Yer gök şenlikle inlemekteydi. Bursa halkının hemen tamamı karşılayanlar arasındaydı. Her yanda davul ve zurnalar, onların etrafında öbek öbek insanlar. Hiç kimseyi otururken göremezdiniz. Coşkuyla sarılanlar, bağırانlar, oynayanlar... Günler süren şenlikler sırasında cambaz, hokkabaz, cirit gösterileri yapıldı, savaş oyunları sergilendi. Orhan Gazi ve heyetinde bulunanlar tören sırasındaki şenlikleri izlemişti. Günlerce süren şenliklerde düğün sahasında hergün kurbanlar kesildi, yüzlerce deve, sığır ve koyun... Usta kasaplar tüm hayvanları el çabukluğu becerisiyle kısa sürede kesip doğradıktan sonra kazanlar kuruldu, etler pişirildi. Kurulan yer sofralarında binlerce kişi doyuruldu.

Akşam karanlığında meşalelerin isli ışıkları altında davul zurnalar yeniden çığırmaya, ahali yeniden oynamaya başladı; coşku hiç bitmiyordu. Şiirler, şarkılar, sohbetler, dans edenler, akrobatik gösteriler...

Theodora böylesine görkemli bir şenlikten çok etkilendi. Sonunda gelin ve damat kur'an eşliğinde ve dualarla yalnız bırakıldılar.